Yayım Tarihi : 30.07.2026
Yayımlandığı Yer : T24 BAĞIMSIZ İNTERNET GAZETESİ

Erdoğan SAĞLAM
Yeminli Mali Müşavir

SEKİZ BAŞLIKTA YURT DIŞINDA ELDE EDİLEN GELİRLERE YÖNELİK GETİRİLEN 20 YILLIK GELİR VERGİSİ İSTİSNASI

Başta "hukuki güvenlik" olmak üzere çok daha önemli konular vardır. Bu konularda güvence sağlanmadıkça uygulamada başarı sağlanamaz!

7582 sayılı torba yasayla yapılan önemli düzenlemelerden biri, 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren Türkiye'ye yerleşen/yerleşecek olan gerçek kişilere, yurt dışında elde edilen gelirleri için 20 yıllık gelir vergisi istisnası sağlanmasıdır.

Başka ülkelerde de örnekleri olan bu teşvik ile hem yerleşik olduğu ülkede hem de diğer ülkelerde elde ettiği gelirleri yerleşik olduğu ülkede tam mükellefiyet esasında vergilenen gerçek kişiler ülkemize çekilmek istenmektedir.

1. Yasal düzenleme

7582 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen mükerrer 20/D madde ile bazı şartlarla yurt dışı kazanç ve iratlar için gelir vergi istisnası getirilmiştir.

Bu maddeye göre, 1/1/2026 tarihinden itibaren Türkiye'ye yerleşmiş sayılan kişilerin, **yerleşim tarihinden önceki son 3 takvim yılında Türkiye'de ikametgahının ve vergi mükellefiyetinin bulunmaması şartıyla** Türkiye dışında elde ettiği kazanç ve iratları 20 yıl süre ile gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Bu konuya ilişkin tebliğ taslağı 4/6/2026 tarihinde Gelir İdaresinin web sayfasında kamuoyunun görüşüne açılmış, ancak henüz yayımlanmamıştır.

Tebliğ taslağında, istisnadan yararlanabilmek için **kişilerin başvuru tarihi itibarıyla** Türkiye'de yerleşmiş sayılmalarının şart olduğu ifade edilmiştir.

2. "Yerleşmiş sayılma" ne demektir?

Aşağıda yazılı kişiler Türkiye'de yerleşmiş sayılır (GVK Md.4):

* İkametgahı Türkiye'de bulunanlar (İkametgah, Kanunu Medeninin 19 uncu ve mütaakıp maddelerinde yazılı olan yerlerdir),

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağının toplam gelirleri 2024 yılında 15 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 166'dan fazla ülkede bulunan 1.800 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 119.611 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

* Bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak 6 aydan fazla oturanlar (Geçici ayrılmalar Türkiye'de oturma süresini kesmez).

Bu konuda çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının da dikkate alınması gerekir!

3. **İkametgah neresidir?**

Gelir Vergisi Kanununun refere ettiği 743 sayılı Türk Kanunu Medenîsi, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ile yürürlükten kaldırılmıştır.

İkametgah, yeni Kanun ile "yerleşim yeri" olarak adlandırılmış olup, tanımı eski Kanun ile aynıdır, sadece günümüz Türkçesine uyarlanmıştır.

Mevcut tanıma göre, yerleşim yeri, bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yerdir. Bir kimsenin aynı zamanda birden çok yerleşim yeri olamaz.

Bu kural ticarî ve sınaî kuruluşlar hakkında uygulanmaz.

4. **İstisna ne anlama geliyor?**

Türkiye'de yerleşmiş sayılma durumu gerek Türkiye'de gerekse yurt dışında elde edilen tüm gelirlerin tam mükellef sıfatıyla Türkiye'de vergilendirilmesini gerektirir.
Bu istisna ile Türkiye'de tam mükellef statüsüne tabi olan gerçek kişiler (Türk vatandaşı olsun olmasın) sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançlar üzerinden Türkiye'de vergilendirilecek, yurt dışında elde ettikleri gelirler ise Türkiye'de 20 yıl süreyle gelir vergisinden istisna olacaktır.

Yurt dışında elde edilen ve Türkiye'de vergiden müstesna tutulan gelirlerin çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasına göre bu ülkede vergilendirilmesi söz konusu olabilir.

Kişilerin Türkiye'de vergi mükellefiyetinin bulunması, yerleşim yeri Türkiye'de olsa bile istisnadan yararlanma hakkını ortadan kaldırır.

Vergi mükellefiyetinin bulunmasından kasıt; ticari, zirai ve serbest meslek kazançlarından dolayı sürekli vergi mükellefiyetinin bulunmasıdır. Yani sürekli mükellef olan kişiler bu istisnadan yararlanamazlar.

Bu kişilerin Türkiye'de elde ettikleri gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ve değer artışı kazançları nedeniyle gelir vergisi beyanname vermeleri istisnadan yararlanmalarına engel olmaz.

İstisnadan yararlanacak kişilerin kapsama girmeden önce, Türkiye'de elde ettiği gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı veya değer artışı kazancı nedeniyle mükellefiyetlerinin bulunması da istisnadan yararlanmasına engel değildir.

5. **Bu istisna "vergi harcaması" niteliğinde midir?**

Bu kişilerden daha önce, tam mükellef statüsünde olmadıkları için, Türkiye herhangi bir vergi tahsil etmediğinden, geçici süreyle getirilen bu istisnayı bir vergi harcaması olarak nitelendirmek doğru olmaz. Çünkü bu düzenleme ile Türkiye tahsil ettiği bir vergiden vazgeçmiş değildir.

Kaldı ki Türkiye tam mükellef kişilerin bile yurt dışı gelirlerini takip edemiyor! Her ne kadar "otomatik bilgi paylaşımı" kapsamında Türkiye'de yerleşmiş sayılan gerçek kişilerin yabancı ülkelerde elde ettikleri gelirler Türkiye ile paylaşılmakta ise de bu kişilerin yurt dışında elde ettikleri gelirlerin Türkiye'de tam olarak vergilendirildiğini söylemek mümkün değil.

Özetle Maliye, vergilendiremediği gelirleri istisna ederek Türkiye'ye getirmeyi amaçlıyor. Ancak yapılan düzenleme gelirleri veya varlıkları değil sadece kişileri Türkiye'ye getirmeyi sağlayabilir. Varlıklar ancak "yeni varlık barışı" kapsamında Türkiye'ye getirilebilir.

6. **İstisna uygulaması nasıl yapılacak?**

Tebliğ taslağına göre, istisnadan yararlanacak kişilerin yerleşmiş sayıldığı yılın sonuna kadar, yılın son iki ayında yerleşmiş sayılanların ise izleyen yılın ikinci ayının sonuna kadar yetkili vergi dairesine başvurarak İstisna Belgesi almaları gerekiyor.

Yetkili daire yerleşim yerinin bulunduğu yerdeki vergi dairesi olacak. Maliye bu kişiler için özel bir vergi dairesini yetkilendirebilir.

İstisna kapsamındaki kazanç ve iratlar için yıllık beyanname verilmeyecek, diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de bu gelirler beyannameye dahil edilmeyecek.

İstisna kazanç ve iratlara ilişkin gider ve maliyetler, vergiye tabi kazanç ve iratların tespitinde dikkate alınmayacak.

Bu istisna kapsamındaki kazanç ve iratlar nedeniyle yabancı ülkelerde ödenen vergiler Türkiye'de tarh edilen gelir vergisinden mahsup edilemeyecek. Çünkü Türkiye'de bu gelirler üzerinden zaten vergi hesaplanmıyor. Bu nedenle de istisna dışı gelirler üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup mümkün olamaz.

İstisnaya ilişkin şartların sağlanmadığının sonradan tespit edilmesi halinde zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, ziyaa uğramış sayılacak. Yani istisna nedeniyle zamanında ödenmemiş vergiler, vergi ziyaı cezası ve gecikme faiziyle birlikte tahsil edilecek.

7. Veraset ve intikal vergisi avantajı

Veraset ve intikal vergisi kanununda yapılan değişiklikle, bu istisnadan yararlananlara istisna için öngörülen 20 yıllık süre boyunca **veraset yoluyla** intikal eden mallar için uygulanacak veraset ve intikal vergisi oranı yüzde 1 olarak belirlendi.

Ancak bu kişilere **veraset dışında ivazsız olarak** intikal eden mallar ile bu kişilerin başkalarına ivazsız olarak intikal ettirdiği mallar veya bu kişilerin ölümü üzerine başkalarına intikal eden mallar için genel vergi tarifesi geçerli olacak.

2026 yılı içinde **veraset yoluyla veya ivazsız suretle meydana gelen intikallerde veraset ve intikal vergisi** aşağıdaki tarifeye göre hesaplanıyor.

Matrah	*Verginin Oranı (%)*	
	Veraset Yoluyla İntikallerde	İvazsız İntikallerde
İlk 3.000.000 TL için	1	10
Sonra gelen 7.000.000 TL için	3	15
Sonra gelen 15.000.000 TL için	5	20
Sonra gelen 30.000.000 TL için	7	25
Matrahın 55.000.000 TL'yi aşan bölümü için	10	30

8. Bu yazı için son sözlerim…

7582 sayılı torba yasayla getirilen yurt dışı kazanç ve iratlar için 20 yıllık gelir vergisi istisnasının yurt dışında yerleşik varlıklı kişileri Türkiye'ye getirmek ve bu kişileri Türkiye mukimi yapmak (yani bu kişileri Türkiye'ye yerleşmiş hale getirmek) amacıyla yapıldığı anlaşılıyor.

Bu amacın gerçekleşme olasılığını düşük görüyorum. Çünkü varlıklı kişiler sadece vergi kaygısıyla bir ülkeye yerleşme kararı vermezler.

Başta "hukuki güvenlik" olmak üzere çok daha önemli konular vardır. Bu konularda güvence sağlanmadıkça uygulamada başarı sağlanamaz!

Saygılarımızla